Ч. 59 (13.008). Львів, пятниця 18. березня 1932. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	14·00 „
Піврічно	26·00 „
Річно	48·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ПІДМЕТ І ПРЕДМЕТ.

11-ті роковини поділу у Ризі українських і біло руських земель.

18. III. 1921. — 18. III. 1932

Львів, 16. березня 1932.

22. квітня 1920 р. підписали у Варшаві „Політичну конвенцію між Польщею і Україною“, або так званий варшавський договір. У першій точці тієї конвенції Польща визнавала „право України на незалежне державне істнування“. У тій-же точці казалося, що „Річ Посполита Польська визнає Директорію Незалежної Української Республики на чолі з Головним Отаманом п. Симоном Петлюрою за Верховну Владу Української Народньої Республики“. А в 4. точці написано: „Польський уряд зобовязується не заключати ніяких міжнародніх умов, звернених проти України...“ В три дні потім розпочався спільний польсько-український наступ на схід, а слідуючого дня Юзеф Пілсудський, як головнокомандуючий польської армії, оголосив „До всіх мешканців України“ маніфест, в якім пояснив свій новозаключений союз, запевняючи, що польські війська залишаться на Україні лише так довго, скільки треба буде, щоби владу перейняв „законний уряд український“. Одночасно польське міністерство закордонних справ, виконуючи 8. точку варшавської конвенції, яка стверджувала таємний характер цілої умови за вимком зацитованої першої її точки, видало офіціяльний комунікат про признання державности У. Н. Р. і Директорії зі Симоном Петлюрою на чолі — як її верхню владу. 8. травня 1920 р. українські й польські військові частини вступали до Києва. Рівно в місяць пізніше (10. VI.) розпочалася евакуація української столиці, а вже в три місяці пізніше, 21. вересня 1920 р., на першому засіданні мирової польсько-російської конференції у палаті „Чорноголовців“ у Ризі, польська делегація признала „повновласти пп. Йоффе, Мануїльського і Оболенського (до них потім долучився Кіров, Ганецький, Квірінг і Коцюбинський) виступати також в імені „Української Радянської Республики“. З таким уже партнером польський уряд підписав 12. X. 1920 р. мировий прелімінар, а 18. березня 1921 року — дефінітивний мировий договір. Цей договір складається з 26-ти статтей і 6-ти залучників (додатків), з яких першого так і до нині не оголошено: мабуть цей тайний залучник мав м. ін. список осіб, які Польща зобовязувалася усунути зі своїх границь, виконуючи 5. статтю мирового договору, яка зверталася виразно проти того українського еміграційного уряду і цілого його політичного табору, з яким несповна рік тому Польща заключила була „політичну конвенцію“. Трагічний символічний зміст криється у факті, що оба мирові договори: варшавський з У. Н. Р. проти Росії і большевиків, та риський з Росією і большевиками проти У. Н. Р. — підписав той самий тодішній керманич закордонної політики Польщі — Ян Домбський.

Подробиці того клясичного, небувалого у всесвітній історії переходу держави з одної на другу сторону *після спільно виграної війни*, — хоч і докладно відомі чимало ще живучим активним учасникам тодішніх подій — з науково-історичного боку ще в ніякому творі не зафіксовані. („Архів української революції“ Доценка доведений лише до варшавської умови). Маємо лише зіставлення обох тих мирових умов, варшавської і риської, і воно матиме свою пророчисту мову по всі часи та завжди цікавитиме істориків і політиків. З польського боку маємо лише таке авторитетне „пояснення“ самого — нині вже покійного — Яна Домбського в його книжці *„Покуй Риські“* (Варшава 1931):

„Польська мирова делегація отримала інструкцію, щоби признати повновласти Української Совітської Республики, і в тому дусі зредаговано теж повновласти Польської Делегації... В той спосіб була пересуджена доля України, яка залишилася в обсягу російських впливів. У справі України російська делегація, однаково в Мінську, як і в Ризі була абсолютно неуступчива. Заявив це зовсім отверто Йоффе підчас довірочної розмови в Ризі. Вперте обстоювання Польською Делегацією української справи грозило — без огляду на ослаблення Росії — дальшою війною, невідомо якою довгою. Тої війни Польща не витримала би на довшу мету, тим більше, що польські впливи на Україні — як виявив київський похід — були дуже малі, а союзний з Польщею уряд Петлюри не зумів викликати ентузіязму українського населення, без чого організування нової держави неможливе. В той спосіб т. зв. „буфорні“ держави (Україна і Білорусь) залишились у Совітському Союзі, себто фактично при Росії...“

Щож торкається Східної Галичини, то на одному з риських засідань Ян Домбський заявив: „Передовсім не лише з договору, але навіть з дискусії мусить зовсім щезнути Східна Галичина“, на що Йоффе відповів: „На справу Галичини не настоюю, — про становище Польщі донесу свому урядові...“

Таким робом відродилась ідея Андрусівського миру з 1667 року у Ризі в 1921 році: поділ українських земель поміж Польщею і Росією без відома й участи представників України. Як на глум, у другій статті тої розподілочної умови сказано, що обі сторони „визнають самостійність України“ та що роблять це „згідно з принципом самовизначення народів“....

Очевидно, що з українського боку негайно розляглися протести. В „Українському Вістнику“ з 29. III. 1921 р. (несконфіскoване число) читаємо:

„Проти основи риського мира, котра побудована на розшматуванню українських земель та противиться праву самоозначення народів, ухвалили відповідні резолюції: 1) Народній Комітет. Начальна Управа Української Народньої Трудової Партії, дня 19. ц. м. і 2) Українська Національна Рада 20. ц. м. Окремо запротестували галицькі радикали (26. III.) 25. березня 1921 р. вистосувала таж Рада У. Н. Р., створена у Тарнові, ноту „до народнього представництва держав світа“, в якій сказано, що „всі договори так званого українського світського уряду з другими державами, як заключені московською насильно окупаційною і чужою українському народові владою не обовязкові для Українського Народу“.

Все одно — це протести паперові, які значіння можуть мати колись, у перспективі розвитку історичних подій, як правні прецеденси. Реальним фактом є по нинішній день Рига, в якій українська територія і український нарід були *предметом*, а державна Польща та держ. Росія *підметом* міжнар. політики. З цього погляду Рига стала теж підставою для парискього рішення Ради Амб. з 15. III. 1923 р. і для цілого пересунення української проблеми з площини підмету до площини предмету на міжнародньому форумі. Від того моменту стало теж провідною ціллю всеукраїнської національної політики: пересунути українську проблему назад на втрачені позиції підмету, позиції кращі й тривкіші...

В обороні рідної землі.

Промова сенатора Ю. Павликовського на пленумі сенату дня 10 березня 1932 в справі закону про військову кольонізацію.

II.

ПОЛІТИЧНА ЦІЛЬ ЗАКОНУ.

Тверджу згідно з дійсністю, що липневий закон із 1920 р. проголошений приблизно тоді, коли повстала Рада Оборони Держави, вже мала на оці жовнірів польських військ, бо давала їм першенство при купні землі. Грудневі закони з 1920 р., перший про перебрання і другий про надавання землі жовнірам створили грунт, щоби обітниці Ради Оборони Держави для жовнірів польських військ можна додержати, але створили цю можливість не на всій території держави, тільки на здобутих землях. У закон вписали 22 повіти українських і білоруських земель і тільки ті терени признали як відповідні під військову кольонізацію. Діялось це тоді, коли межі польської держави не були ще устійнені, бо риський трактат підписали 18. березня 1921.

Не треба суперечатись за слова. Можна би сказати, що мирові прелімінації з большевиками заключено 21 вересня 1920. Хочемо тільки підкреслити, що закон про військову кольонізацію сам по собі вимковий, став специяльним законом, вимковий на означення території військової кольонізації, тому територія визначена на ту кольонізацію лежить тільки в етнографічних межах наших земель, які входять у склад польської держави. Цей закон мав на увазі виключно політичні цілі, бо залишив на боці етнографічно польські землі, де живе польський елемент.

ЯК ВЕЛИ КОЛЬОНІЗАЦІЮ.

Український і білоруський нарід приняв військову кольонізацію в 1920 р. як образу національних почувань і загрозу свого господарського істнування. Народи ці не мали ніякого впливу на закон, бо кордони Польщі не були ще устійнені, а конституційний сойм не мав — бо не міг мати — ніяких представників цих народів. Зате в соймі, що повстав із виборів 1922 р., парляментарна боротьба проти кольонізації триває досі та парлямент не рахується з нею.

Військову кольонізацію фактично вели від початків 1923. Пізніше на підставі соймового рішення з 24 квітня 1923 вести її не можна було, бо не було вже просторів потрібних на обсаду їх кольоністами безплатно. Нині якби ми могли свобідно бути суперниками кольоністів, то маю надію, що тільки з малими вимками кольонізація могла би вдержатись на наших землях. Тому-то, щоби цьому запобігти, повстав державний проект про військову кольонізацію, що є не тільки проектом поширення, фінансового, господарського та суспільного зміцнення досі переведеної військової кольонізації, що вся міститься у тій кабалістичній цифрі 8.000, але простягає теж дальші можливости військової кольонізації, про які зараз скажу.

Запас землі на ціль військової кольонізації до дня 1/1. 1932, згідно з даними „Центр. Союзу Військових Осадників“ рівний 366.738¹/₂ гект., з чого на українській території було 244.750 гект. За даними Найвищої Палати Державної Контролі за 1930/31 р. на військ. кольонізацію роздали, згідно із законом з 17. грудня 1920. польським жовнірам безплатно 142.562 гект. Цю землю дістали інваліди-жовніри польських військ, які головно відзначилися, жовніри та охотники, що добровільно вступили до війська та відбули фронтову службу. Всі дістали землю задурно. Розмістили 7.745 осадників із родинами, і слід зазначити, що в тім часі військова кольонізація з 1923 р. зовсім не брала на увагу продажі землі для міського населення.

1 січня 1923 було кандидатів на військові кольонії 99.513 осіб, з чого вибрала кваліфікаційна комісія 29.597. Коли рахувати тільки українські та білоруські землі, без середущої Литви, то в тім часі осадили 230 родин кольоністів на 2.425 гект. Зпоміж 30.000 людей закваліфікованих Найвищою Контрольною Палатою, задурно дістало землю 2.745 людей із родинами.

ВСЕ НА ДЕРЖАВНІ ГРОШІ.

Тепер виринає питання: а що сталось із рештою закваліфікованих поза тим числом 7.745? Тут входимо у хаос цифр. Кожний референт подає інші. Маю враження, що ця нещирість у статистичних датах — свідома. Це саме той фіговий листок, яким закриті дійсні кольонізаційні наміри.

Можна догадуватись, що із 29.597 закваліфікованих жовнірів бодай 25.000 польського війська осіло на землі. Одна третина дістала її задурно, а дві третині за плату.

Видавництво „Центрального Союзу Військових Осадників" подає до відома, що військові кольоністи дістали із державного скарбу до 1. I. 1923 у готівці та іншій формі 2.022.230 зол.

До цього у 1923 р. прийшла поміч позичками 4 прц. на півтретя міліона дол. і все це на державний кошт із податкового гроша.

(Докінчення буде.)

НОВА ВОЄННА ЗАГРОЗА.

(Власна кореспонденція з Далекого Сходу).

Старий „герой" Дин-чао та його приятель Лі-ду. — Східна залізниця під хунхузами. — Нові японські частини. — Радянські заходи. — Таємнича політика Москви. — Похід на Імяньпо. — Останні заяви про охорону краю.

Харбін, 28. лютого 1932.

Після погрому харбінського району і під утиском японських сил китайські війська, а фактично частини Дин-чао та його приятеля Лі-ду спочатку відійшли в напрямі на Сансін і в глибину гірінської провінції, а також у область хухайської залізниці. Але трохи згодом вони трохи прийшли до себе, бо японські сили їх не переслідували. Ці старо-гірінські частини дещо поправились і набрали нових жовнірів із хунхузів. Дістали вони звідкись і зброю та почали систематичні наїзди на стації східньо-китайської залізниці, особливож на її відтинок між Харбіном і Пограничною, що лежить на кордоні з Приморщиною.

Частини ново-гірінських військ під командою ген. Юя заняли спочатку відтинок цієї лінії від Харбіну до Імяньпо, але потім мусіли відійти назад і ці стації заняли частини Дин-чао. До Харбіну почали надходити телеграми про грабунки, яких допускалися ці війська, при чому сам Дин-чао заявив, що він бере на себе охорону східньо-китайської залізниці і що він не признає ніякої нової влади.

З кожним днем положення на сході почало погіршуватися, а тимчасом наспіли вістки, що в місцевости Чіентао, яка лежить біля самої радянсько-корейської границі почались якісь заворушення. Японці почали пересувати на території Кореї, що лежить рядом з Радянщиною, нові військові сили, біля двох дивізій, а події розгорталися все далі і в середині лютого у місцевості Чіентао почалось повстання корейців, де їх живе біля 15.000, при чому виявилось, що повстанням кермують комуністи і що воно має за завдання підняти цілу Корею.

Хід подій приспішувався і японське командування порішило збільшити ґарнізон у Північній Манджурії. В тій цілі почалось пересування військ під Харбін. Вчора прибули перші частини нової бригади.

Помічник начальника японської військової місії полковник Хякутаке почав розмови з радянською адміністрацією східньо-китайської залізниці про перевіз японських військ на східну лінію в напрямі до Імяньпо, але радянці відмовились від цього. Зате дали вагони і паротяги для транспорту військ з Чаньчуня до Харбіна. Такий був стан до вчорашнього дня, коли то рано японські частини пішли походом до Імяньпо звичайними шляхами, при чому рівночасно почали збройну ліквідацію всіх хунхузських загонів і частин Дин-чао і Лі-ду.

Від Харбіна до Імяньпо всього 100 кільометрів і рахують, що за 5—6 днів японські війська дійдуть до Імяньпо, де живе біля 100 тисяч японців і понад 20 тисяч корейців. Офіційні японські чинники заявляють, що евакуація такої кількости японських громадян зі східнього району неможлива, а тому і надсилають для їх охорони війська.

Пляни Дин-чао і Лі-ду змагають до опанування Харбіна збройною боротьбою з японцями, при чому вони хочуть на випадок невдачі відходити на схід до кордону з Приморщиною. Колиж буде повна неможливість затримати свою силу і владу в місцевости Хунчун-Чіентао, то вони перейдуть радянську границю і підуть у Приморщину. Радянське командування надіслало в цей куток Приморщини а саме в район лиману Посьет-Монгугай частини своїх військ і перед кількома днями два пароплави з військами рушили з Владивостоку в невідому напрямку, як про це каже японський комунікат.

У Приморщині більшовики перевели військовий побір серед запасних жовнірів і побільшили кількість війська, а в м. Спаськ зосередили біля 120 літаків та надіслали доволі броневиків і танків. У самому Владивостоці помітні спішні заходи для відновлення фортечних укріплень і в тій цілі туди наспіли важкі гармати та кілька специялістів-чужинців, переважно німців. Настрої Приморщини такі, що всі бажають війни, бо це остання надія позбутися більшовиків, які довели населення до повної розпуки і злиднів.

Цікаве те, що радянська адміністрація зовсім не рахується з китайською частиною населення і перед кількома днями дала приказ, щоби всі паровики „декаподи" та добрі вагони переслати до СРСР через Пограничную і Манджурію, оконечні пункти сх.-к. залізниці.

Вже кілька десятків „декаподів" та тисячі вагонів перегнали вони через кордон і таким чином на с.-к. залізниці залишалось дуже мало возів для обслугування залізниці, рух якої звичайно великий. Японці все це добре знають і розуміють, але ніяких заходів не роблять, а нова китайська влада ще не вспіла перебрати керми у свої руки на цій спадщині бувшої Росії.

Вчора голова військового міністерства нової держави заявив, що охорона краю буде находитися виключно в руках поліції, а війська зовсім в краю не буде, крім окремих відділів для ліквідації бандитизму і хунхузьких загонів, при чому на це потрібно буде не менше як десять років. Охоронуж краю від чужинців і охорону порядку будуть вести японські війська, скількість яких буде збільшена. Такий стан триватиме аж до часу, коли для всіх буде забезпечений спокій і мир. Так будують тут нову манджурську державу під охороною сусіда, котрий дуже заінтересований у прогресі цього краю та його підземних і надземних скарбах.

Микола В. Самійлович.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 18. БЕРЕЗНЯ 1932.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Чи істнує критерій при оцінці твору?

Коли конче хочемо уявити собі: у чому вартість твору і як шукати за його критерієм? ми не всилі вийти поза образ психічного процесу, аналогічного до того, з якого родиться твір. Берґсон, кажучи про неповторність і непередбачаність життевого процесу, радить нам наслідувати його течію, злитись із його рухом; Кроче, кажучи про мистецтво зупиняється на „вислові" як на засновку, від якого треба почивати аналізу.

Це ріжні образи творчого акту. Із усіх дотеперішніх творчих актів досліджених історією мистецтва або фільософії не можна вивести формули, як повинен виглядати той, що його оцінюємо; наш, яким його оцінюємо. Маємо перед собою тільки якусь форму вислову і на її підставі виводимо ідею, що стала спонукою до неї. Ота ідея, що прибирає в нашій уяві суттєві риси нашого світогляду шукає вислову, щоби могла стати для нас якоюсь вартістю.

Здавалось би: процес закінчений; висловлена ідея прибрала своєрідну форму або точніше: форма вислову приносить зі собою якусь ідею. А проте з менту, коли пробуємо зясувати, в чому вартість цієї форми або ідеї, звужуємо твір до якогось загальника, що не каже про твір більше як заголовок, ілюстрація на обгортці або кінцевий „зміст" поодиноких глав.

Вартість твору — вартість переживань, до яких він спонукує. А ці переживання не є ніколи закінченою формою навіть, коли вони вилились у новий твір. Цей новий твір, нпр. критичний нарис написаний із приводу повісти, має вартість тільки як нова спонука для інших пережити низку думок і вражінь.

Критика твору може бути вільна від сумнівів як захоплення соняшним днем або парою очей коханої; вона може залишити на боці всі проблеми вартости: від будови твору, його мовного творива аж до останніх питань, як автор дивиться на світ і що знає про душу людини. Автім найважливіше питання, з яким звертаємось до нього буде завсіди: що він думає про твір, як зрозумів він його ідею? Однаково добре можемо сказати: як відчув його форму; це тавтольоґія.

Твір як сума образів розбуджених ним, наче низка вражінь полишених живою особою, зустрічається із якоюсь загальною ідеєю, що хоче втягнути його в себе, поширити, осяяти або розбити, розпорошити на атоми аналізи. Між формою твору і ідеєю, яку завішуємо над ним іде боротьба; її вислідок — тінь критерія.

„Вислідок" ніщо більше як „засновок", „основа", „спонука". Усі висновки оцінки про якийсь твір притаєні в основах нашого світогляду, у спонуках нашого зацікавлення чужою думкою та чужими переживаннями. Вартість критичного осуду не більша як вартість „загальної думки", яку добуваємо з якогось твору, коли хочемо з них зробити „висновки". Висновки про погляди письменника або критика потрібні нам тільки для зрозуміння напрямку його думки і для порозуміння з тими, перед якими ділимось голосно своїми вражіннями.

Зрозуміння і порозуміння це тільки потреба перейти ще раз низку вражінь і думок, відтворених в якійсь формі. Навіть тоді, коли ми захоплені ними наче власними, ми звязуємо з ними якусь своєрідну ідею про світ і про ролю людини в ньому і задля цієї ідеї пливемо під вітрилами чужої уяви.

Завдання критики — оцінювати, а проте оцінка твору, так само як вартість самого твору, притаєна у довгій низці засобів між першою спонукою, завязкою, засновком і останньою ланкою льоґічної конструкції. Живій формі твору можна протиставити ідею тільки в живій формі; його ідеї — форму надихану ідеєю не вужчою, не менше спроможною до дальшого розвитку як сам твір.

Критик не протиставляє себе письменникові, а шукає в нього натхнення. Автор, якому можна протиставити звичайну загальну ідею не має справжнього твору: його твір гине від звичайного формального осуду.

Письменник не передає в творі своїх переживань із точною вірністю, а перетворює їх, згідно з уявленою дійсністю, зі своєрідною льоґікою композиції. Те, що він пережив, разом із формою його всього життя, є тільки засновком для його мистецьких ідей.

Не інакшу ролю грають у мистецтві критика його ідеї про світ і мистецтво. Він не може вважати їх єдино-вірними тільки тому, що вони його; він не повинен уважати своїм найвищим обовязком проголошувати їх та боронити, а повинен користуватись ними як засобом, щоби розуміти складні психічні організації ріжних творів.

Кожна літературна форма — навіть власна — спонукує критика добути з неї довгу низку ідей, — низка ідей кожного твору веде до проблеми своєрідної форми.

——o——

УНДО проти нових польських законопроєктів.

Постанова Центрального Комітету УНДО з дня 12. березня 1932. в справі трьох урядових законопроєктів.

Центральний Комітет УНДО стверджує, що польська влада в останніх часах крім дотеперішніх засобів екстермінаційної політики супроти українського народу, змагає ще й шляхом зміни обовязуючих законів до припинювання розвитку українського народу на всіх ділянках національного життя.

Центральний Комітет стверджує, що три урядові законопроєкти, а саме: про частинну зміну територіяльної самоуправи, про військову кольонізацію українських і білоруських земель і про державне та приватне шкільництво змагають припинити розвиток українського народу в самоуправній, господарській і культурно-освітній ділянці. Вони суперечать міжнароднім зобовязанням Польщі, а зокрема рішенню Ради Амбасадорів з дня 15. березня 1923 р. і договорові про права національних меншин, а навіть постановам польської конституції.

Центральний Комітет стверджує далі, що самоуправний законопроєкт вводить у Східній Галичині збірні громади, віддає громадську і повітову самоуправу в цілковиту залежність від адміністраційної влади, нарушує права української мови та в штучний спосіб при помочі особливої виборчої ординації унеможливлює українському населенню заступництво по містах. Така самоуправа має стати знаряддям у руках адміністраційної влади і польської протиукраїнської політики;

що законопроєкт про державне і приватне шкільництво має утруднювати коли не унеможливлювати сільській молоді доступ до середніх і вищих шкіл, а в слід за тим припинити продукцію української інтелігенції. Зновуж закон про приватне шкільництво віддає українське приватне шкільництво в повну залежність від адміністраційної влади.

Центральний Комітет одобрює дотеперішнє становище і заходи Української Парляментарної Репрезентації та Президії УНДО в справі законопроєктів та закладає проти них рішучий протест перед цілим світом, а українське громадянство взиває до рішучої боротьби з ними.

Крім цього закликає українських громадських радних і все українське громадянство піддержати та приспішити переведення початої петиційної акції в справі законопроєктів.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УНДО.

ПОЛЬЩА, АНҐЛІЯ І БЕКОНИ.

В „Газ. Гандльов-ій" ч. 52. помістив директор Синдикату для збуту худоби п. Ярослав Литвинович алярмуючу статтю про те, що Анґлія готовить обмеження ввозу беконів через введення імпортового контингенту. Лихо в тому, що ключ поділу має бути означений на основі цифр з років 1927, 1928 і 1929, себто з тих літ, коли польське беконярство тільки що почало ставити перші кроки. На основі згаданого ключа Польща моглаб висилати тижнево до Анґлії не більше як 4—5 тис. штук, замість 22—25 тисяч, які тепер висилає. Це рівнялось би катастрофі цієї важної галузи промислу і загрожувалоб торг. білянсові Польщі. Тому п. Литвинович апелює до уряду, аби поки ще час протиділали тим убійчим тенденціям в Анґлії, підсичуваними данськими конкурентами.

При цій нагоді варта зазначити, що наша кооперація не бере участи в експорті беконів за кордон. „Від двох літ вносимо прохання до Союзу Експортерів, щоби нас приняли в члени та признали контингенти — заявив власне один з директорів „Центросоюзу" справоздавцеві „Н. Часу", — але досі не маємо від них ніякої відповіди".

—вич.

—o—

Проєкт морального роззброєння.

ЖЕНЕВА, 16. III. ПАТ. На засіданні політичної комісії роззбройної конференції обговорювано сьогодні польський проєкт морального роззброєння. Предсідник комісії Гендерзон заявився за відосланням цього проєкту до спеціяльної підкомісії. Мотивував пропозиції польського уряду мін. Шумляковський. Радянський делегат Літвінов назвав цей проєкт зайвим, бо моральне роззброєння виплине з роззброєння матеріяльного, тому зусилля конференції повинні звернутися в цьому напрямі. Всеж таки вибрано підкомітет морального роззброєння, який зібрався зараз після засідання політичної комісії і вибрав своїм предсідником делегата Швайцарії Перієра, а референтом мін. Шумляковського.

Відповідь японського уряду.

ТОКІО, 16. III. ПАТ. На основі інформацій із джерел добре поінформованих японський уряд приняв формулу, що спирається на резолюції Союзу Народів і доручив військовій владі в Шангаю викладити подробиці.

ШАНГАЙ, 16. III. ПАТ. З Манджурії повідомляють, що збунтовані відділи китайських військ сконцентрувалися в Далянінор і грозять заатакуванням Манджулі. Проти них вислано відділ залізничої сторожі, однак частини цього відділу пристали до збунтованих. На домагання японського консуля евакуовано з тієї округи 70 осіб.

—o—

Протестаційний страйк.

ВАРШАВА, 16. III. ПАТ. Проклямований на нинішний день демонстраційний загальний страйк не вдався. Страйковий рух виступив тільки в кількох округах і обняв тільки невелике число фабрик. Залізничий, почтовий, трамваєвий і автобусовий рух функціонує нормально. У Варшаві вийшли всі щоденники з виїмкою „Роботніка". В інших містах, як в Познані, Кракові, Сосніївци, Лодзі, Білостоці і т. д. страйк тільки почасти вдався.

Спростування Воєвідського Уряду.

Львівський Воєвідський Уряд ч.АА. 5/7/32. В справі спису населення.

У Львові, дня 14. березня 1932.

СПРОСТУВАННЯ.

Дотично нотатки, поміщеної в часописі „Діло" ч. 280 з дня 13. XII. 1931 р. і в ч. 282 з 16. XII. 1931 р. під наголовком: „Конскрипція має зати правдивий образ.." (Львівщина), Воєвідський Уряд просить на підставі § 19. пресового закону з 17. XII. 1862 р. Д. Д. З. ч. 6. з 1863 р. помістити в найближчому числі отсе спростування:

Вістка, наче би в Новім Селі, пов. Львів, давали тільки польські списові аркуші, є, не зважаючи на протести, неясна і настільки неправдива, що у львівському повіті нема такої назви місцевости. Зате є більше місцевостей тої назви, що лежать в інших повітах львівського, станиславівського і тернопільського воєвідства, одначе спростування поданих в тій нотатні подробиць показалося неможливе, бо не відомо, про яку саме місцевість іде.

Неправдою є, начебто в Ляшках Мурованих не вживали двомовних переписних аркушів. Зате правдою є, що списові комісарі в Ляшках Мурованих одержали і вживали виключно двомовних формулярів. Польських формулярів у тій громаді було ледви 18 прц., а навіть одного із списових комісарів польської народности списали на двомовному формулярі, тому, що забракло польського формуляря.

Неправдою є, начебто вчителька польської народности в Завадові, як списовий комісар списувала всіх як русинів і начебто в багатьох домах вдоволялась інформаціями, а дані вписувала у себе дома. Зате правдою є, що ця вчителька, як списовий комісар, обходила доми і на місці виповнювала списові аркуші, не вдоволяючись лише збиранням інформацій, а рубрики списових формулярів, особливо українську мову як матірню, вписувала точно придержуючись вказань списуваних мешканців. Можливо, що вчителька не виповнювала деяких рубрик на місці, а виповнювала їх дома, одначе це відносилось тільки до рубрик 4 і 17 списових формулярів, і то тільки тоді, коли в цій рубриці (4-ій — імя і назвище) ті самі назвища повторювались або коли в рубр. 17-ій (освіта) назва місцевої школи, нпр. всюди на одноклясова школа, повторювалась. Неправдою є, начебто в Завадові звільнили українку від повнення функцій списового комісаря, що вписувала матірню мову згідно з правдою, зате є правдою, що одну особу української народности іменували резервовим списовим комісарем, одначе вона не мала можливости виконувати функції тому, що назначені списові комісарі в Завадові повнили свої функції без перерви до кінця спису і не було потреби заступати їх резервовою силою.

Неправдою є, нібито в Запкові було іменованих 8 списових комісарів та що всюди, за малими виїмками, списували на польських друках. Зате правдою є, що в Запкові було чинних 6 списових комісарів, в тому 2 української народности; рівнож правдою є, що двомовний формуляр одержував кожний, хто тільки зажадав і в списовому матеріялі в Запкові находиться більша кількість записаних двомовних формулярів. Неправдою є, начебто списові комісарі в Запкові не питали навіть про матірню мову, вписуючи руську мову як мову матірню. Зате правдою є, що списові комісарі сповнювали свої функції без закиду, виповнюючи рубрики списових формулярів згідно із зізнаннями сторін. Неправдою є, начебто один із комісарів у Запкові склинкував населення до спису до одного дому. Зате правдою є, що один із комісарів у двох випадках скликав мешканців із 2-х мешкань в однім домі до одного помешкання і там переводив списову працю, а робив це тому, що в другому помешканні не було на чому писати. Закид, що один із списових комісарів у Запкові виповнював аркуші польською мовою є настільки правдивий, що той комісар, не вміючи писати по українськи, виповнював дійсно двомовні аркуші по польськи, одначе такий поступок не був суперечний з розпорядками пар. 5. мін. розп. з 2. IX. 1931 р. в справі переведення другого загального перепису населення (В. З. Рп. П. ч. 80. поз 629), на основі якого двомовні формулярі могли бути виповнювані в польській або українській мові.

За воєводу:
Квасьнєвскі
Начальник Виділу.

Від Ред.: Прохаємо наших громадян на місцях прислати нам свої вияснення до цих спростувань Воєвідського Уряду — згідно з дійсним станом. Ці відповіди на спростування ми по змозі використаємо в нашім органі і весь присланий матеріял передамо опісля до дальшого використання Українській Парл. Репрезентації.

—o—

АНАРХІЯ В КИТАЙСЬКОМУ ЗАПІЛЛІ.

ПАРИЖ, 16. III. ПАТ. Кореспондент „Матена" повідомляє, що на задах китайського фронту панує анархія. Китайські військові формації управляють бандитизм і тероризують населення. Вояки 47 дивізії, висланої Чан-Кай-Шеком, нехтують дисципліну й субординацію супроти своїх комендантів. Наслідком цього дивізію відкликано з фронту. Населення міста Кун-Шан покинуло свої мешкання з причини терору. Те саме діється в Су-чуні.

—o—

ЗАМАХИ, ЯКИХ НЕ БУЛО.

БЕРЛІН, 16. III. ПАТ. Нинішня преса повідомляє, що одна група націоналістичної опозиції приготовляє замах на канцлера Брюнінга. Одночасно плянували замах на життя пруського премієра Бравна. Замах, який мав виконати член гітлерівської орґанізації Шульц, не вдався.

—o—

СОЙМОВІ ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 16. III. ПАТ. Вибори до краєвих соймів у Баварії, Віртемберґії й Ангальті, а також до пруського сойму відбудуться 24. квітня ц. р.

Дрібні вістки.

Югославянський уряд зменшив державним службовцям плату на 5—10 проц.

В Бомбаю арештовано 120 осіб у звязку з акцією цивільного непослуху. Жінку Ґандія засудили на 6 місяців тяжкої вязниці.

При виборах до краєвого сойму в Мекленбурґії побідили націоналістичні партії, особливо гітлерівці.

В Женеві розпочалися між Літвіновом і Тітулеску переговори в справі пакту про неаґресію.

У Варшаві розпочався міжнародний зїзд летунської комунікації, що має поладнати справу летунської почти і міжнародніх летів

З природи й техніки.

Як дістаємо чисті вітаміни.

Як відомо, вітаміни це хемічні річовини, які в незначній тільки кількости є потрібні організмам для доброго їх розвитку і здоровля. Хоч вітаміни відкрив Казимир Функ ще в 1911 р., всетаки вони мало розсліджені. В останніх роках удалося дослідникам добути аж 3 роди чистих вітамінів (на всіх відомих 7 родів: А, Б, Ц, Д, Е, Ф, Г (або П. П.). А саме проф. д-р Ф. Ойлер-Хельпін, славний біохемік зі Стокгольму добув чисту вітаміну А з ниркових екстрактів спеціяльно відживлюваних звірят. Вітаміна А сприяє ростові взагалі, а також правильному розиткові костей. Находиться вона в сирі, маслі, люцерні, конюшині, моркві, шпінаці, печінці, нирках, серці і крові звірят, оселедцях, шпротах, утрах, сметанці, траві і жовтку. Вітаміну „Ц" ізолював норвеський дослідник Оттар Риг у лябораторії в Упсалі, а саме добув її з наркотини, трійлявого складника опію. Ця вітаміна находиться в соці помаранч і цитрин, мандаринках, помідорах, сирій капусті, салаті, редькві, калафіорах, бульбі, сирім зеленім гороці, буряках, моркві, шпінаці та ожинах. Недостача цієї вітаміни в людській поживі спричинює хоробу гнилець (цингу). Третьою ізольованою вітаміною є вітаміна Д. Добули її рівночасно: Віндавс у Геттинген, ученик Віндавса Лішерт та група англійських дослідників, насвітлюючи ультрафіолетним світлом колестерину, один із товщевих складників організму (жовчі). Вітаміна Д, що находиться в траві, сардинках, вуджених рибах (селедцях) та в жовтку, є протирахітичним чинником. Таким самим протирахітичним чинником є світло кремінної лямпи.

Хоч досі людський організм побирав вітаміни, добираючи собі багату на вітаміни їжу, всетаки добування чистих, ізольованих вітамін має велику вагу для медицини тому, що тепер буде можна вже лічити т. зв. авітамінози себто хороби, викликані недостачею даної вітаміни у відживчих засобах, незалежно від відживлювання. Зазначимо притім, що споживання великих доз вітамін є шкідливе. (За найновішими часописними вістками також вітаміну „Б" удалося Віндавсові добути в чистій формі).

Ліси в Европі.

Статистика лісів в Европі виказує, що найбільше лісів має Радянський Союз, бо аж 161 міліонів гектарів, себто в Радянському Союзі припадає на одного мешканця 1,4 гектара лісу, дальше Фінляндія з 26,3 міліонами гектарів (7,40 га на мешканця), Швеція з 23,5 міліонами га (3,80 га на 1 мешк.), Німеччина з 12,7 міл. га лісу (0,20 га на 1 мешк.), Франція 10,3 міл. га лісу (0,26 га на 1 мешк.), Польща 8,9 міл. га лісу (0,33 га на 1 мешк.), Румунія 7,2 міліонів га лісу (0,4 га на 1 мешк.), Австрія 3,2 міл. га лісу (0,48 га на 1 мешк.), Чехословаччина 2,9 міл. га лісу (0,2 га на 1 мешк.) та Велика Британія 1,5 міл. га лісів (0,03 га на 1 мешк.).

Нові поклади раду?

До цього часу найбагатшими радіоактивні мінерали вважали провінцію Катангу в бельгійській африканській кольонії Конго. З викопаної там уранової смоли (пехбленди) продукували бельгійські фабрики в Оле під Антверпією около 60 грамів радієвих препаратів річно, вартости 30 міліонів золотих. Одначе недавно американські часописи принесли непотверджену досі вістку, що в північній Канаді в околицях Великого Медвежого озера відкрили при значній допомозі літаків, якими їздили туди шукачі раду, великі поклади „пехбленди". Один кільограм цієї „пехбленди" має в собі кількість раду вартости 2.500 зол. Тимсамим мали би ми тут до діла з покладами аналогічними до конгських покладів. Обчислюють, що з 1 тони цієї руди можна випродукувати 3—4 грами раду.

Метеорольогічні прогнози на десять днів.

Геофізикальний інститут у Берген видає від 1. лютого ц. р. метеорольогічні прогнози для цілого скандинавського півострова на вісім днів наперед. Від 5. липня ц. р. буде видавати Дослідчий Інститут метеорольогічних прогноз у Франкфурті, яким управляє професор Баур, метеорольогічні прогнози на 10 днів наперед.

Найсильніші европейські радіостації.

В найближчім часі Европа матиме дві незвичайно сильні радіостації, а саме радіостацію в Люксембурзі, якої справність буде мати 200 кільоватів, та радіостацію „Москва-Сталін" зі справністю 300 кільоватів. Ця остання повстане з недавно збудованої 100-кільоватової радіостації. Її завданням буде ширити радянську пропаганду за кордонами Радянщини.

А. Л.

Перерва в роззбройній конференції.

ЖЕНЕВА, 16. III. ПАТ. Зачувати, що перерва в роззбройній конференції, яка має тривати від 19. ц. м. до 4. квітня, буде продовжена до 11. квітня. Продовження стоїть у звязку з доповняючими виборами президента німецької республики, бо до цих виборів не хотять торкатися дразливих політичних справ, які роззбройна конференція мусіла би вирішувати.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІСЛЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО СТРАЙКУ В ПОЛЬЩІ.

Проклямований на 16. березня одноденний загальний страйк у **Львові** пройшов спокійно. Страйкували службовці трамваїв, електрівні, газівні та водопроводів. Тому львівські трамваї весь день не курсували, зате світла, газу та води не забракло, бо страйкуючі оставили конечну обслугу. В місті взяли участь у страйку пекарські, різницькі робітники, частина броварних робітників і робітники друкарські, наслідком чого **у Львові не вийшли часописи.** Більшість фабрик і варстатів працювала. Комунікація в місті відбувалася автами та фіякрами, бо лише дуже мала скількість шоферів прилучилася до страйку. **У залізничих варстатах** страйкувало около 200 робітників, себто 10 проц. усіх занятих. Робітники руху та кондуктори страйкували для манїфестації всього 5 хвилин на перонах і просторі. В ріжних місцях перерва ця наступила між год. 12 і 12.05, або 10.30 і 10.35.

На **провінції** страйк пройшов спокійно. В **Дрогобичі** застрайкували робітники всіх рафінерій. Страйкували теж нафтові робітники в **Бориславі, Східнциі та Тустановичах** і 700 робітників у **коросніянських** копальнях. Около 70 робітників страйкувало в гуті скла в **Жовкві.**

Улани розігнали демонстрантів.

У Львові на вул. Жовківській зібралося около 60 комуністів і з транспарентом старалися йти до міста. Поліційний відділ із групою уланів розігнав тих комуністів. Сім демонстрантів арештували.

Вбиті і ранені.

У **Кракові** перед Людовим Домом при вул. Дунаєвського зібралося около 8 тисяч людей. Поліція розганяла їх гумовими палицями. Були ранені. Поліція арештувала адв. д-ра Розенцвайґа, Шумського та кільканацять інших людей.

Після віча перед Людовим Домом уформувався похід і пішов на Старий Ринок. Поліція знову розганяла демонстрантів, при чому було кільканацять потурбованих. Опісля похід знову уформувався та пішов під воєвідство. Тут прийшло до сутички з поліцією. **Поліція дала сальву в юрбу, наслідком чого був ранений 16-літній Павло Дудзяк і по дорозі до шпиталю помер.** Крім того кільканацять людей було легко ранених і потурбованих. Арештували більше як 120 людей.

БЕЛЬСЬКО, 16. III. ПАТ. Із **Живця** повідомляють, що около 1000 безробітних зібралося в Ринку і відси в демонстраційнім поході пішли до староства та хотіли дістатися до середини. Поліція взивала, щоби розійшлися, а відпираючи наступаючу юрбу дала сальву в повітря. З юрби посипалося каміння, яке зранило 3 поліцаїв. Опісля поліція віддала сальву до демонстрантів. Один із демонстрантів був убитий на місці, один тяжко, три легко ранені.

ВАРШАВА, 16. III. ПАТ. У Ліпінах пов. свентохловіцького на Гор. Шлеську прийшло до сутички около 300 демонстрантів із поліцією. Поліція віддала сальву в повітря, а потім у юрбу. Чотири демонстранти були легко ранені.

У Сосновці поліція арештувала 60 осіб, переважно за кольпортажу нелеґальних друків.

КРАКІВ, 16. III. ПАТ. У Щуцині відбувався ярмарок. Юрба селян, підбурена аґітаторами Стронніцтва Людового з колами та дрючками стала розганяти крамарів, що прийшли на ярмарок, розкидали страґани. Юрба напала на жидівські страґани, порозбивала й порозвалювала їх, а ножами поранили двох крамарів. Одинацятьох поліцаїв обкидали камінням. Потім демонстранти окружили 4 поліцаїв і старалися їх роззброїти. Ті поліцаї вистрілили в повітря. Поліція розігнала юрбу й арештувала кількох, що наступали. Всіх віддали до розпорядження суду.

ПІД ЗАКИДОМ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ.

Перед трибуналом присяглих у Львові, як делеґованим на внесення прокуратора в Тернополі станули 16. III. 17-літній Вас. Охримович, його ровесник Омелян Українець, Петро Козуба й тов., усі з тернопільського воєвідства, під закидом держ. зради. Всі вони, згідно з актом обвинувачення, признавалися до приналежности до ОУН або УВО. На вчорашній розправі відкликали це, заявляючи, що признання вимусив на них поліц. функціонар Майснер, який, щоби змилити їх, усе змінював орієнтаційне число.

Розправу відложили, щоби переслухати Майснера й інших свідків. Боронять адвокати пос. д-р Ладика та д-р Ганкевич.

АРЕШТУВАЛИ ПОС. МОХНІЯ.

ЛЮБЛИН, 16. III. ПАТ. Апеляційний суд у Люблині затвердив присуд окр. суду в Замості, який засуджує посла Йос. Мохнія на півтора року тюрми. Тому посла Мохнія арештували та замкнули в тюрмі в Замості.

ЗАМАХ НА ГІТЛЕРА?

БЕРЛІН, 16. III. ПАТ. Дирекція залізниць повідомляє, що поспішний поїзд, який виїхав учора з Мінхену біля ст. Каля в Турингії обстрілювали невідомі люди. Одна з куль розбила шибу в переділі III. кл. Є чутки, що тим поїздом їхав Гітлер, Фрік і Ґебельс.

Соц. преса повідомляє, що Гітлер захорів на нервову атаку. Ґебельса негайно візвали з Берліна до Мінхену. Він прилетів літаком.

—o—

Спортові висліди.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА ЕВРОПИ.

В Берліні почалися в понеділок гаківкові мистецтва Европи при участи Австрії, Англії, Чехословаччини, Франції, Латвії, Німеччини, Румунії, Швеції та Швайцарії. Польща не бере участи.

Як перші розіграли стрічу дружини Англії й Румунії з вислідом 1:0 (0:0, 1:0, 0:0) у користь Англії.

Німеччина — Швайцарія 1:1 (1:0, 0:1, 0:0).
ЧСР. — Франція 1:1 (0:0, 0:0, 1:1).
Швеція — Анґлія 4:1 (0:0, 3:1, 1:0).

—o—

НОВИНКИ

— **Замість відповіди на спростування п. Антона Крушельницького** поміщуємо нині на цю тему фейлетон Галактіона Чіпки. Ми тої гадки, що на таке спростування поважно відповідати не можна і що така форма краще вичерпує справу.

— **Нова ревія „Цвіркуна".** Найближчою прем'єрою „Цвіркуна" буде весела ревія під заголовком **„Бо хто не ризикує!.."** На програму складаються актуальні скечі, а саме „Реформа подружа" Р. Сливки, „Засідання комітету будови театру" П. Сороки й інші. — Нові балетові точки, монольоґ і т. д. Ця ревія буде виставлена в неділю 20 ц. м. в год. 7.30 веч. — Пополудні відіграє дружина „Цвіркуна" нар. оперету Квітки-Основяненка" **„Сватання на Гончарівці".** Ціни найнижчі.

— **Українець головою „Союзу закордонних журналістів" у Німеччині.** На останніх зборах поважної центральної організації закордонних журналістів у Німеччині, що обєднує коло 125 членів із кругло 40 країн, вибрано нашого співробітника, д-ра Зенона Кузелю, вже втретє головою цієї організації. Реєструючи цей рідкий та потішаючий факт, бажаємо нашому товаришеві пера дальших успіхів на цьому поважному місці.

— **Безробіття в Польщі.** За найновішими підсумками 12. березня ц. р. було в Польщі 352.868 безробітних, себто за тиждень число збільшилося на 3.597.

— **Метеор над Данцігом.** Передучора вечором появився над Данцігом метеор із напрямком упадку з полудня на північ. З двох боків метеор мав хвіст 7 разів довший від нього. Світив метеор червоним світлом.

— **Повінь на Кубанщині.** З причини великих сніжних опадів у горах Північного Кавказу ріка Кубань вилилася з берегів уперше від 50 літ. Населення залитої области евакували.

— **Сніговія над Рад. Білорусею.** ПАТ повідомляє з Вильна: В мінській області від кількох днів лютує сніговія. Залізнича комунікація здержана на кількох шляхах, дороги засипав сніг. Кілька поїздів на шляху Мінськ—Богін застрягло у снігах. Один поїзд із вантажем харчевих продуктів ограбили селяни, коли поїзд зупинився на шляху. Виказує хиби справність залізниці на шляху Мінськ—Негорелое. Міжнародні поїзди з Москви доїздять до кордону з постійним спізненням.

— **Ціна життя.** Разом із заробітками фільмових зірок понизилася теж у Голівуді плата „двійняків смерти", яких „підставляють" у небезпечних хвилинах за дійсних акторів. Трагічною смертю помер Л. Номіс, один із визначніших „двійняків смерти", який не вагався приняти найбільше рисковних пропозицій. Ван Орм оповідає у своїх споминах, яка невелика опіка над тими сміливцями. За 40 долярів Ван Орм має скочити з криші хмародера на сітку завішену на висоті другого поверха. В останній хвилині Ван Орм завагався й режисер назвав його страшком. Ван Орм узяв мовчки деревяну скриночку й кинув її в сітку. Сітка, що мала здержати Ван Орма від упадку на вуличний брук, прорвалася від тягару порожньої скринки; скринка впала на вулицю й розбилася на шматки... Ван Орм вираховує гонорарі, які він одержував за свою працю. За лет літаком, який повинен був вибухнути на висоті 400 м., одержав 1200 долярів; за „пересідку" з одного літака на другий у воздусі (вниз головою) 1000 долярів; за боксерські змагання на крилі літака 200 долярів; за упадок на дерево разом із літаком 300 долярів; за упадок із коня 5 долярів. Льоретта Раш заробила 100 долярів за те, що скочила у ставок зі запаленою нафтою. Серед ставку було місце з водою, але треба було потрапити на нього — скочивши з високої башти.

— **24-годинна влада жінок.** В містечку Аврорі у стейті Злуч. Держав — Ілінойс святкують дуже оригінально день 26. лютого кожного року. Всю владу в містечку беруть у свої руки жінки на двацятьчотири години, а Аврору називають тоді „державою амазонок". І цього року мешканці Аврори не спроневірилися традиції. Вчасним ранком шіснацять жінок прийшло до магістрату, щоби урядувати за радних, які відступили їм на один день свої фотелі. Сто жінок стало директорами банків, редакторами, начальниками стацій і керманичами торговельних і промислових підприємств. На вулицях стояло 50 жінок-„поліцаїв", а одна з них узяла від справжнього директора поліції велику грошеву гривну за бистру їзду. В цей жіночий день поліційна хроніка не записала ні одного злочину; „лицарські" бандити, злодії, грабіжники не працювали... Не було теж ніодної пожежі й двацять членів жіночої вогневої сторожі нудьгувало без праці.

— **У кількох словах.** У Злучених Державах П. А. є 17.700 летунів, з того 532 жінки. — У Кантоні вилетіли в повітря 4 складниці муніції, підозрівають комуністів, що це вони підложили пекольні машини. — Передучора Гітлер перебув нервову атаку. — Грошеву біржу у Штокгольмі відчинять 21 ц. м. — У Римі арештували б. начального редактора „Італійського Курера" — Філіпеллі під замітом зловживань на 2 міл. лірів на шкоду одного підприємства. — У Фальфнов (Західна Чехія) підчас вибуху в копальні лігніту згинуло чотири робітники, кільканацять урятували. — В Полудневій Колюмбії відчули сильний землетрус. — Повідомляють із Токіо, що біля Нагасакі вибухли гази в одній копальні; 10 робітників убитих, 22 важко ранених. — Повідомляють із Ню Йорку, що 5 бандитів ограбило банк у Клівтон (стейт Йова) і з добичею 150.000 долярів утікли автом; їх зловила поліція та відібрала гроші.

— **Ширші сходини членів Жіночого Кружка ім. Ганни Барвінок** відбудуться в четвер, 17. ц. м. в год. 6-ій веч. в домівці при вул. Мохнацького 12. На деннім порядку: відчит д-ра Романа Осінчука на тему: **„Жінка в уздоровленню нації"**. Численно явитись просить Стар[illegible]ша.

— **Від Т-ва Прихильників Української Господарської Академії в Чехословаччині.** Одинока Українська політехніка в Подебрадах, з якої вийшло 500 українських інжинірів, загрожена. Для піддержки її істнування основано Т-во Прихильників Української Господарської Академії. 25. лютого ц. р. створився у Варшаві комітет із тією самою метою, до президії комітету увійшли: ген. Вол. Сальський, ген. Павло Шандрук, інж. Лавро Панасенко. Річний уділ звичайного члена 10 ам. долярів, один уділ може сплачувати спільно кілька осіб. Гроші посилати скарбникові Павлові Шандрукові, Варшава, вул. Казимирівська 28 м. 6. Інформації про статут і вступ у члени т-ва можна одержати особисто й листовно: інж. Лавро Панасенко, Варшава, вул. Черняківська 204, м. 25.

— **Пригадуємо членам УКТОДІ,** що Загальні Збори Т-ва відбудуться 19. березня 1932 р. в 17. год. в домівці „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22.

— **Українці — Громадяни!** На складах у чужих людей 13 років нерухомо лежать твори нашого видатного поета — О. Олеся. Їм загрожує знищення. Справа національної чести — всі книжки негайно викупити. Три книжки: „На Зелених Горах", „Чужиною" і Поезії т. V. коштують у Польщі 5 зол. з пересилкою. (Ціни для Польщі, з огляду на крізу, встановлено на 40% нижчі, ніж для інших країн). У Чехословаччині — 30 к. ч., у Франції — 25 фр., в інших країнах — рівновартість в долярах — вже з пересилкою. Замовлення і гроші надсилати на адресу Бюра: **Viktor Prychod'ko, Revnice u Prahy, Tchéchoslovaquie.** Крім того гроші можна надсилати на адресу: Земельний Банк Гіпотечний, вул. Словацького ч. 14, Львів, конто В. Приходька.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** 18. ц. м. в 19. год. в домівці т-ва при вул. Костюшка ч. 5/І. відбудуться відчити д-ра О. Барвінського: „Кілька завваг до цьогорічної епідемії рожочки" і д-ра В. Кушика: „Звідомлення про небуденне чужостороннє тіло у шлунку".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Неправдою є — зате правдою є...

Завелася в нас останніми часами манія спростувань, відповідей на спростування і спростувань на відповіді. Простують ріжні інституції сумніви на тему цензури листів, чи іншої конскрипції, врешті простують поодинокі особи поголоски про свої нечисті руки, душу, чи совість. На це все редакція дає відповіді, які можна далі спростовувати, а потім на спростування відповідати.

Всьому винен ліберальний параграф 19, який дозволяє спростовувати все неправдиве, а навіть недоказане.

Напише хтось, що я маю добрий апетит, а зле сплю — тоді мені вільно:

„Неправдою є, що я маю добрий апетит, а зле сплю, зате правдою є, що я не маю доброго апетиту, а дуже добре сплю.

При тім можу вичислити всі страви, яких я за останні роки не рушив, всі, які я рушив, а вони мені пошкодили, можу подати приписи інтерніста, чи листи жінки в справах їжі і тим подібне. Бідний часопис мусить це все помістити, ради коханого 19 параґрафу, який на своїм кінці завісив ріжні кари за непоміщення спростування.

Назагал наші люди не вміють спростовувати. При нагоді спростовування пишуть про своє добре серце, про вроджені здібности, описують відвагу своїх жінок, свій старечий вигляд і таке інше, а про те, що їм закинули — тільки мимоходом. Через те справа затемнюється, читач не знає кому вірити і вкінці неодин подумає: „Щось у тім мусить бути!"

Закинуть, наприклад, комусь, що він безтурботно заховувався по кабінетах, що влучно міняв орієнтації, що не ставав „под стенку" що не нюхав пороху, чи щось таке.

Зачеплений напише епічно-героїчний твір, в якому дужим помахом кріса нагорне собі цілу фіру компліментів.

А то треба коротко.

„Неправдою є, що я безтурботно заховувався по кабінетах.

Зате правдою є, що я заховувався по кабінетах дуже турботно, бо боявся, що кожної хвилі з них вилечу.

Неправдою є, що я міняв влучно орієнтації.

Зате правдою є, що я міняв орієнтації не все влучно, що можуть потвердити між іншими: есдеки, радикали і протестанти.

Неправдою є, що я ні разу не ставав „под стенку".

Зате правдою є, що я ставав „под стенку" кілька разів, не зважаючи на напис: „Zanieczyszczanie tego miejsca..."

Неправдою є, що я не чув фрази „вы арестованы".

Зате правдою є, що я таку фразу чув, коли арештували всіх міністрів, крім мене.

Неправдою є, що я не нюхав ніколи пороху.

Зате правдою є, що порох нюхав багато разів: раз після іменин одного консуля, два рази упавши з фіри, а раз підчас появи червоної куряви над Галичиною".

Ось як треба спростовувати!

Галактіон Чіпка.

З кіна.

КІНО „АПОЛЛЬО": *„БАГРЯНА ҐОНДОЛЯ"*.

На програмах усіх львівських кін слідна грошева кріза кінових підприємств: в одному кіні йде вже кілька тижнів (при напів порожній салі) марна польська фільма, апотеозуюча поліцію; в двох інших, теж від тижнів, стара фільма „Кво вадіс" Сенкевіча, від часу до часу появляється якась мізерна оперета, але ні одної фільми справді вартісної, мистецької, культурної. Чи їх нема? Є їх у світі велика сила, але до Польщі вони не доходять: сама лента дорога, а тут ще величезне мито й величезні податки. Зокрема ведеться спеціяльну політику супроти німецьких фільм, — [illegible] і найвартісніших в Европі та мабуть і в цілому світі...

Нова фільма в кіно „Аполльо" належить знову до фільм пересічних, з фабулою досить банальною. А проте вона бодай цікава, зручно змонтована, а трагічні сцени шекспірівського „Отелльо" дотепно вплетені у хоровід венецького карнавалу. Ріжниться ця фільма від трагедії Шекспіра (коли взагалі можливе таке дивоглядне порівнання!) тою найважнішою в американців частиною фільми, якою є „геппі енд": заздрий чоловік-артист, що грає Отелля, не вдусив своєї пустої жінки — Десдемони, лише обмежився до театрального скандалу і помирення з покаяною грішницею.. *(м п)*

З судової салі.

ПРИСУД У БЕРЕЖАНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

У третьому дні розправи покінчився процес пятьох здогадних членів УВО перед бережанським судом. На основі вердикту присяглих трибунал засудив: *Миколу Ставарського* на 10 місяців важкої тюрми, *Герасима Єналя* на 10 місяців в. т., *Івана Нижника* на 10 місяців в. т., *Василя Лотоцького* на 9 місяців в. т., *Івана Рибіцького* на 9 місяців важкої тюрми з врахуванням слідчої вязниці. Микола Ставарський і Герасим Єналь вийдуть 23. травня ц. р. на волю.

СПОРТ.

З лещатарського спорту.

Карпатський Лещатарський Клюб, що рівнобіжно із лещ. спортом управляє туристику, влаштував дня 14 ІІІ. прогульку в Ґорґани. Прогулька відіхала під проводом В. Панькова до Піддютого, звідки через Високу (1806 м.), Ігровище (1807 м.), Сивулю (1815 м.) зіде до Рафайлової і далі через Добушанку (1757 м.), Ґорґаь (1696 м.) і Синяк (1664 м.) попри Хомяк до Татарова.

На лат. Великдень улаштовує КЛК прогульку на Говерлю (2057 м.) і в пасмо Чорногори. Поворот через Піп Іван (2026 м.) попри Шибене, Жабє, Косів до Львова.

Від Редакції: К. Л. К., який від кількох літ улаштовує зорганізовано прогульки в наші гори зимою і літом, кладе через те великі заслуги в пізнанні краси наших верхів. Час уже, щоби „Плай", який має на меті такі прогульки, занявся врешті дійсною туристикою.

Лещатарські змагання УССК-у.

В суботу 12. ц. м. відбулися змагання для тих членів лещатарської секції УССК-у, які в цьому році ще зовсім не стартували. Біг відбувся на віддалі 12 км. Перше місце заняв Шухевич Роман 1, 12, 14, друге Шухевич Юрій 1,14,01, третє Рак Ярослав 1,16,07. Стартувало 5.

Крім того був перший лещатарський крок на віддаль 6 км. для мущин і жінок. У мужеських конкуренціях стартувало 8, в жіночих, на жаль, лиш 1. Перший прийшов до мети Доберчак Микола у часі 38,40.

Листування Редакції.

Дописувачеві зі Стрия: Справу передали ми Виділові Т-ва Прихильників Освіти

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, літературно-політичний журнал. Ч. 100. 10. березня 1932. Прага.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економ.-суспільний місячник. Р. V. Ч. 3. Березень 1932. Зміст: На окраю днів. М. Горбовий — Килимарство на Гуцульщині. М. Левинський — Освітня праця за кордоном. Р. Зелик — Пару слів на тему біляиисових страт по деяких кооп. надбудовах. П. Пащенко — Фрагменти з діяльности П. С. К. за 1926—1930 р. М. Крохмальний — Організація вкладок ощадности при кооп. „Згода" в Чижикові. Кооперативна хроніка. З кооперативного світу. Господарська хроніка.

СВІТ ДИТИНИ, двотижневик для дітвори. Р. XII. Ч. 6. 15. березня 1932 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, місячний орган кооперативи „Рій". Р. V. Ч. 3. Березень 1932.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 16. III. 1932 за масло експортове та десерове пріма 1·60 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., ... яєць 4·80—5·00.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Четвер, 17. III. вистава не відбудеться (ген. проба).

Пятниця, 18. III. год. 7.30 веч. „Дзяди" Міцкевича (премієра).

Субота, 19. III. год. 7.30 веч. „Дзяди".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 17. III. год. 8. веч. „Щастя від завтра".

Пятниця, 18. III. год. 8. веч. „Щастя від завтра".

Субота, 19. III. год. 8. веч. „Щастя від завтра".

Кіна.

АПОЛЬО: „Багряна гондоля" (Шільдкравт, Дор. Бушкі).

КАСИНО: „Трейлер Гори" (В. С. Ван Дайк).

КОПЕРНИК: „Quo vadis"

ЛЕВ: „Легіон хоробрих", „Новочасне подружжя".

МАРУСЕНЬКА: „Quo vadis".

МІРАЖ: „Доля", „Камелієва жінка" (Ол. Діна).

ОАЗА: „Чотирьох із легії"

ПАН: „Історія гріху", „Княжна джезбенду".

ПАЛЯС: „Циганські романси" (Бригіта Гельм).

ПАСАЖ: Вечинний.

ПРОМІНЬ: „Граф Каліостро".

СОНЦЕ: „Володарка долара", „Неаполітанець".

СТИЛЕВЕ: „Маски Ервіна Райнера".

УТІХА: „Король нічних клюбів", „У степах Арізони".

ХИМЕРА: „Тайна секретарки"

Програма радіо.

Субота, 19. березня 1932.

Ляйпціг (259,3) 20.00 Веселий вечір. Мілано (331,4) 23.00 Танкова музика. Льондон (356,3) 16.30 Концерт. Гельсінгфорс (368,1) 19.20 Спів. Гамбург (372,4) 15.00 Опереткова музика. Рим (441,2) 17.30 Пісні. Лянгенберг (472,4) 18.20 „Життєва воля молодих людей". Прага (488,6) 16.10 Концерт. Брюсели (509,3) 22.00 Концерт. Відень (517,2) 19.00 Концерт. Рига (525,4) 15.00 Легка музика. Мінхен (532,9) 14.15 Опера Ленінград (1000) 15.45 Пісні. Москва (1481) 16.00 Література.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО·

Пятниця, 18. березня 1932.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Грам. кружок. 13.10 Про погоду дня. 15.00 Грам. кружок. 15.10 Гутірка про моду. 15.25, 15.50 Виклади для матуристів. 15.45 Грошева біржа. 16.10 Грам. кружок. 16.20 Листування. 16.40 Грам. кружок. 16.55 Англійська мова. 17.10 Відчит. 17.35 Концерт. 18.55 Грам. кружок. 19.30 „Любов Батьківщини". 19.45 Радієвий щоденник. 20.15 Концерт. 20.00 Музична гутірка. 22.45 Поліційна оповістка. 22.50 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заходом Укр. Порадні Матерей відбудеться в четвер, дня 17. ц. м. в год. 18-ій. виклад д-ра Фіяса Осипа на тему „Заразливі недуги дітей" в салі Укр. Бесіди вул. Рутовського 22.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

■ КОПЕРТИ ковдрові 7.90; пошевки 1.50; яськи 1.40; простирала 4.50; Робітня ковдер, постелей Ваик, площа Марійська 5, I. поверх. 1538 1—14

ПРОДАМ 3/6 або 5/6 камениці, умебльоване мешкання. Дохід 1.200. Обтяження 25.000. Лісна 19, двері 15, між 3—5. Посередники виключені. 1508 3-3

ФОРТЕПЯНИ від 1.600 золотих піяніна від 1.300 золотих, закордонні, знамениті, вінкож краєві на складі, продає, міняє, випозичає Гэлак, Пілсудського 21, перший поверх. 1523 —3

ГОДИННИКИ направляє найдбайливіше — Домбровський - Розваржевський, Академічна 2. 1246 11-15

ГАРНА кімната до винайму. Листопада 17, II. пов. праворуч. 1528 1-1

ЗАСТУПНИКИ і заступнички! Переворот у дотеперішній системі праці! 50 зол. денно легко заробить кожний при наших нових умовинах продажі та системі праці. Особисті зголошення дня 19. і 20. березня Станиславів, готель „Уніон", 21. Коломия, „Готель Гранд", 22. Чортків, Готель „Брістоль", 23. і 24. Тернопіль, „Готель Подільський". 1525 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Складаю отсим прилюдно щиру подяку Впов. П. Д-р Маєвській, лікарці-дентистці Каси Хорих у Львові, за дійсно незвичайно совісне і дбайливе лікування і пльомбування моїх зубів.

Антін Ковалисько.

ПОДЯКА.

Оцею дорогою складаємо щиру подяку Всеч. Духовенству, акад. хорові „Бандурист", Друзям, Товаришам і Всім тим, які відпровадили бл. п. Надію на Дівець у Львові, а зокрема дякуємо Всеч. оо. Ступницькому С., Стрийському Н., Грабовецькому И., Микитиної И., Думичові И. і Козубові И., Високоповажаній Рідні П-ства Хрістенів за щиру пораду й чинну участь у похоронах і Громадянам с. Хлібичина Лісного за співчуття і численну участь у цім сумнім обряді.

Д-р Іларій Домбчевський, муж, о. Антоній і Марія Геврич, родичі, Антонія Партицька, бабка, Ірена — сестра, Богдан — брат.

Найновіші СУКОННІ ТА ВОВНЯНІ МАТЕРІЯЛИ першорядних бельських виробів купить кожний найкорисніше по кризових цінах у складі сукна

А. і М. ДІРР

Львів, пл. Ґолуховських 11 — тел. 67-35. (Дешево, бо в подвірю). 1-8

Подяка.

До глибини пригноблена смертю найдорожчого мужа, батька і дідуся бл. п. Ісидора Бобикевича, складаю цією дорогою нашу сердечну подяку всечесним Отцям священикам, що взяли участь у похоронах дорогого Покійника. У першу чергу дякую Отцю совітнику І. Лятишевському за величавий провід у похоронному Богослуженню, Отцю С. Михайлову, що перший поспішив з помічю і порадою в сумних хвилинах, як також виголосив зворушуючу прощальну промову при виносі домовини з хати. Сердечне спасибіг Йому. Не менш дякую Отцю Сірецькому, що своєю промовою підчас Богослуження в церкві звеличав цей сумний обряд. Дякую теж відпоручникові „Просвіти" Вп. Пану Козьолковському за щирі прощальні слова при могилі, як також і пану директорові Яворському з сусідного села, що докинув кілька галузок щирих споминів, прощаючи Покійного над могилою. Дякую селянинові Лащукові, котрий прощав свого пароха незрівняно щирим словом. Зокрема не маю досить слів подяки, Вп. Паням Лятишевській, Моравецькій і Водоставській, своякам мого мужа Отцю Балицькому і його достойній дружині. Всі вони щирим серцем несли мені потіху і матеріяльну поміч. Гарячу дяку відчуваємо для всіх, що прибули помолитися за Покійного і відпровадити Його на місце спочинку. Товариствам Жіночому Кружкові, Читальні, Лугові, шкільним діточкам і хорові принагідних артистів. Всім за заходи над похоронним порядком і за звеличання вінцями сердечний спасибіг.

Марія Бобикевич і Діти.

І. УСТАНОВЧІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ „СОЮЗУ УКРАЇНОК"

на місто і повіт Львів

відбудуться в суботу, дня 2. квітня п. р. у Львові в год. 5-ій попол. в домівці С. У. (вул. Підвале ч. 7).

Порядок нарад:

Відкриття Загальних Зборів

Вибір Президії.

Вибір філіяльного Виділу

Плян праці на майбутнє.

Внески й запити.

ЗА ЧЛЕНІВ ОСНОВНИКІВ:

Теодора Дмоховська, Олена Туринівна.

Львів, 16. березня 1932.

ЗАПРОШЕННЯ.

Згідно з арт. 6. статуту емеритального фонду для членів под. міського Театру у Львові запрошує загал чинних членів Міських Театрів у Львові, а саме: артистів, членів зісполу хору, балєту та оркестри, інспектора сцени, маляра, декоратора і перукаря на збори, які відбудуться в середу дня 30. березня 1932 з метою вибору 2 делегатів з гуртка чинних членів до Вимірової Комісії, а в пятницю 1. квітня 1932 для вибору 3 делегатів з гуртка чинних членів до Віддільної Комісії.

В оба дні в год. 5-ій (17-ій) попол. в салі проб Великого Театру.

У Львові, дня 14. березня 1932.

Франціщек Іжик, Віцепрезидент ...

1631 1—3

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ"

у ЛЬВОВІ

відбудуться в суботу дня 23. квітня 1932 р. в год. 5-ій попол. у власній домівці Товариства у Львові, Ринок ч. 38, II. п. з таким порядком нарад:

1. Відчитання і затвердження протоколу з останніх Загальних Зборів з дня 25. квітня 1931 р.
2. Звіт з діяльности і предложення рахункових замкнень за рік 1931.
3. Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення Надзірній Раді і Дирекції абсолюторії за рік 1931.
4. Внески Надзірної Ради в справі розділу надвижки за рік 1931.
5. Вибори:
   а) 5 членів Надзірної Ради,
   б) 3 членів і 3 заступників Ревізійної Комісії.
6. Інтерпеляції членів.

У Загальних Зборах мають право брати участь усі власновільні члени, що є обезпечені в Товаристві найменше ... року, а також власники 25 уділових листів. З тією метою мають одні і другі ... жадати від Дирекції найменше 8 днів перед Зборами доручити їм легітимації або мають повідомити Дирекцію, що візьмуть участь у Загальних Зборах.

1527 1—2

XXXIV. Звичайні Загальні Збори Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

Товариства з обмеженою порукою у Львові,

відбудуться у вівторок, дня 26. квітня 1932. в год. 4-ій попол. в салі Товариства „Дністер" у Львові, при вул. Руській ч. 20. із денним порядком нарад:

1. Відчитання протоколу з XXXIII. Звичайних Загальних Зборів з дня 28. квітня 1931.
2. Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXVI. адм. рік 1931.
3. Звіт Ревізійної Комісії з внесенням на уділення абсолюторії Дирекції за XXXVI. адмін. рік 1931.
4. Внесення Надзірної Ради:
   а) в справі розділу зиску за 1931 р. у квоті зол. 47.058.70;
   б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Т-во уділити одному членові;
   в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Т-ва
5. Інтерпеляції членів

РОМАН СОСНОВСЬКИЙ, президент.

XXXVIII. Звичайні Загальні Збори Товариства Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові

відбудуться у вівторок дня 26. квітня 1932 р. в год. 10-ій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20. зі слідуючим порядком нарад:

1. Відчитання протоколу XXXVII. Звичайних Загальних Зборів з дня 28. квітня 1931 р.
2. Звіт Дирекції і Надзірної Ради за XXXIX. адмін. рік 1931
   а) відділу обезпечень від огню,
   б) відділу обезпечень від крадежі з вломом.
3. Звіт Ревізійної Комісії з внеском на затвердження біляису і рахунку зисків і страт та на уділення абсолюторії Управі Т-ва за XXXIX. адм. рік 1931.
4. Внесення Надзірної Ради в справі покриття недобору у відділі обезпечень від огню і розділу надвишки у відділі обезпечень від крадежі з вломом.
5. Вибори:
   а) 6 членів Надзірної Ради на 6 літ (§ 36 стат.).
   б) 5 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 36 стат.).
   в) 3 членів і 1 заступника членів Ревізійної Комісії на 1 рік (§ 49 стат.).
6. Інтерпеляції членів

ДИРЕКЦІЯ Т-ва вз. об. „Дністер".

РОМАН СОСНОВСЬКИЙ, президент.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

14 білих днів на 50% дешевше.

Полотна, Ручники кух. і біл., Сировець, Зефіри, Оксфорд сир., Оксфорд на фарт., Димка на пішеви, Всипи на подушк., Зефір, попеліна, Батист у квіти на білля, Перкаліна колір., Фіранки, Попеліна на сороч., Обрусове екстра, Дамаст на пошев., Ручники по, Серветки по, Хустинки 1. по, 3 хустинки, 3 порохівки, Ручники купел., Стирки корс. по, Простирала зас., Капи, обруси по, Замовлення з провінції полагоджуємо відворотно.

Галицький Магазин Новостей, Львів, Галицька 15.

1440

МЕБЛІ НА РАТИ ВІД 5 ЗОЛ. продає кожному БЕЗ РУЧИТЕЛЯ Меблевий дім „SILESIA" Львів, Браєрівська 1. 1206

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.